

Sygn. akt I C 136/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 października 2013r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie, I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodnicząca: SSO Bożena Charukiewicz,

Protokolant: sekr. sąd. Dagmara Napieraj,

po rozpoznaniu w dniu 2 października 2013r. w Olsztynie,

sprawy z powództwa E. C.,

przeciwko (...) (...) W.,

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

I. pozbawia wykonalności w stosunku do powódki E. C. tytuł wykonawczy obejmujący wyrok Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 24 listopada 2005r. w sprawie I C 68/04 wraz z klauzulą wykonalności nadaną postanowieniem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 24 marca 2009r. w sprawie I Co 47/09 w zakresie wykonalności wobec pozwanego (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Zamkniętego w W. nadanej tym postanowieniem,

II. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 7.717,-(siedem tysięcy siedemset siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

I C 136/13

UZASADNIENIE

Powódka E. C. wniosła o pozbawienie w całości wykonalności tytułu wykonawczego prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie I Wydział Cywilny z dnia 24 listopada 2005r. w sprawie I C 68/04, co do obowiązku zapłaty na rzecz (...) (...), na który przeszło uprawnienie wierzyciela Banku (...) S.A.

W uzasadnieniu podała, że postanowieniem z dnia 24 marca 2009r. Sąd nadał klauzulę wykonalności prawomocnemu wyrokowi tego Sądu na rzecz pozwanego. Pozwany w postępowaniu klauzulowym jako podstawę wniosku wskazał art. 194 ustawy o funduszach inwestycyjnych. Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 11 lipca 2011r. uznał, że art. ten, w części w jakiej nadaje moc prawną dokumentu urzędowego księgom rachunkowym i wyciągom z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego w postępowaniu cywilnym, prowadzonym wobec konsumenta jest niezgodny z art. 2, art. 32 ust. 1 zd. 1 i art. 76 Konstytucji oraz z art. 20 Konstytucji. Zdaniem powódki brak wykazania przez pozwanego, w toku postępowania klauzulowego, dokumentu wskazującego na przejście uprawnień na niego (poza „niekonstytucyjnym” wyciągiem z ksiąg rachunkowych) stanowi uzasadnioną podstawę do kwestionowania zasadności nadania klauzuli wykonalności w niniejszej sprawie.

Pozwany (...) (...) w W. wniósł o oddalenie powództwa.

W uzasadnieniu podał, że weryfikacja postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności może nastąpić tylko poprzez wniesienie zażalenia i z powołaniem się na uchybienia proceduralne w toku postępowania klauzulowego. Ponadto dłużnik może powoływać się na zdarzenia, które zaszły przed powstaniem tytułu egzekucyjnego, jak również na

zdarzenia zaistniałe pomiędzy powstaniem tytułu egzekucyjnego a nadaniem temu tytułowi klauzuli wykonalności. Zdaniem pozwanego wniesienie powództwa opozycyjnego w oparciu o zarzut niewykazania następstwa prawnego mogącego być przedmiotem wyłącznie zażalenia na postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności na następcę prawnego tudzież powództwa o wznowienie postępowania na skutek niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją prowadziłoby do nielogicznego wniosku, że wskutek zdarzeń zaistniałych po powstaniu tytułu wykonawczego, w sposób nieograniczonymi żadnymi terminami zawitymi, strona mogłaby skarżyć niekorzystne dla niej rozstrzygnięcie. Pozwany zarzucił, iż w chwili udzielania poręczenia spółki (...) w 1999r. powód nie mógł posiadać przymiotu konsumenta, gdyż definicja ta nie była znana prawodawstwu krajowemu w dniu dokonania czynności prawnej.

Sąd ustalił, co następuje:

Wyrokiem z dnia 24 listopada 2005r. w sprawie I C 68/04 Sąd Okręgowy w Olsztynie zasądził od dłużnika głównego (...) Sp. z o.o. w O. oraz poręczycieli, w tym powódki E. C., na rzecz wierzyciela Banku (...) S.A. w W. świadczenie pieniężne (bezsporne).

Postanowieniem z dnia 24 marca 2009r. Sąd Okręgowy w Olsztynie w sprawie I Co 47/09 nadał klauzulę wykonalności prawomocnemu wyrokowi tego Sądu z dnia 24 listopada 2005r. w sprawie I C 68/04 na rzecz pozwanego (...) (...) w W., przyjmując, że przeszło na niego uprawnienie dotychczasowego wierzyciela Banku (...) w W.. Wierzyciel do wniosku dołączył tylko wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego (bezsporne).

Na podstawie powyższego tytułu wykonawczego, komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w Olsztynie na wniosek wierzyciela wszczął egzekucję także przeciwko powódce (akta Km 1932/09, okoliczność bezsporna).

W dniu 30 października 2007r. Bank (...) S.A. w W. zawarł z pozwanym (...) Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym w W. umowę przelewu wierzytelności. Przedmiotem przelewu były wierzytelności wskazane w załączniku nr 3 wraz z zabezpieczeniami wymienionymi w załączniku nr 4. Umowa przewidywała, że przeniesienie wierzytelności nastąpi pod warunkiem zawieszającym zapłaty ostatecznej ceny nabycia oraz dokonania wpisu w księdze wieczystej przeniesienia hipoteki zabezpieczającej daną wierzytelność. W załączniku nr 3 był wymieniony (...) Sp. z o.o. w O. i „nr umowy dot. sprawy” – 394/99/RB.

(dowód: umowa przelewu z 30.10.2007r. z załącznikami-k.59-79)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest zasadne.

Powódka zarzuciła, że brak wykazania przez pozwanego przejścia na niego uprawnień do dochodzenia wierzytelności zasądzonej wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 24 listopada 2005r. stanowi uzasadnioną podstawę do kwestionowania nadania klauzuli wykonalności. Natomiast pozwany podniósł, że weryfikacja postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności może nastąpić tylko poprzez wniesienie zażalenia i z powołaniem się na uchybienia proceduralne w toku postępowania klauzulowego.

Zgodnie z art. 788 k.p.c. przejście uprawnień po powstaniu tytułu egzekucyjnego na inną osobę powinno być stwierdzone dokumentem urzędowym lub prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym. W postępowaniu o nadanie klauzuli nie bada się czy czynność stwierdzona dokumentem, z którego wynika przejście uprawnienia lub obowiązku była, np. ważna, bądź faktycznie zaistniała, jeżeli dołączony dokument spełnia wymóg art. 788 k.p.c. Na dzień nadania klauzuli wykonalności przeciwko powódce taka sytuacja miała miejsce. Pozwany przedłożył bowiem wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego, co wówczas spełniało wymogi art. 788 k.p.c. i co mogło stanowić przyczynę niezaskarżenia postanowienia przez powódkę.

Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 11 lipca 2011r. (sygn. akt P. 1/2010) uznał, że art. 194 ustawy z dnia 27 maja 2004r. o funduszach inwestycyjnych w części, w jakiej nadaje moc prawną dokumentu urzędowego księgom rachunkowym i wyciągom ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego w postępowaniu prowadzonym wobec

konsumenta, jest niezgodny z art. 2, 32 ust. 1 zd. 1 i art. 76 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie jest niezgodny z art. 20 Konstytucji.

Jakkolwiek powództwo przeciwegzekucyjne nie może kwestionować ani zmierzać do uchylenia powagi rzeczy osądzonej, jednakże powództwo w niniejszej sprawie nie zmierza do wzruszenia, czy unicestwienia pierwotnego tytułu egzekucyjnego w zakresie obejmującym wykonalność na rzecz powódki w sprawie I C 68/04 Banku (...) S.A. w W., na co wskazuje podstawa faktyczna żądania.

Powódka bowiem zakwestionowała aby nastąpiło zdarzenie powodujące przejście uprawnień określonych w tytule egzekucyjnym ze wskazanego w tym tytule wierzyciela na, uprawnionego na podstawie tytułu wykonawczego, pozwanego.

Niezasadnym jest przy tym zarzut pozwanego, iż weryfikacja postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności może nastąpić tylko poprzez wniesienie zażalenia na to postanowienie i z powołaniem się na uchybienia proceduralne w toku postępowania klauzulowego, czy też w trybie wniesienia skargi o wznowienie postępowania w związku z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 lipca 2011r.

Obecnie powszechnie aprobowanym stanowiskiem jest, iż dłużnik może wnieść powództwo na podstawie art. 840§ 1 pkt. 1 k.p.c. niezależnie od tego, czy zaskarżył postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności, choćby można było w drodze zaskarżenia tego postanowienia podnieść te same zarzuty. Możliwość wniesienia zażalenia na postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności, nie wyklucza samo przez się możliwości skorzystania z powództwa przewidzianego w art. 840 k.p.c., jeżeli tylko zostały spełnione przesłanki wytoczenia takiego powództwa (wyrok Sądu Najwyższego z 08.07.2005r., II CK 206/05, wyrok Sądu Najwyższego z 29.06.2006r., IV CSK 24/06).

Nie stoi temu na przeszkodzie merytoryczny charakter obrony przed egzekucją, jaką daje dłużnikowi powództwo z art. 840 k.p.c. W uchwale z dnia 28 października 2010r. (III CZP 65/10) Sąd Najwyższy podkreślił, że podstawowe funkcje postępowania klauzulowego polegają na sprawdzeniu, czy tytuł egzekucyjny spełnia wymagania przewidziane dla danego rodzaju tytułów egzekucyjnych oraz zagadnień o charakterze materialnoprawnym.

Należy do nich ustalenie podmiotowego i przedmiotowego zakresu egzekucji oraz zbadanie czy wystąpiło zdarzenie, od którego uzależnione jest wykonanie tytułu egzekucyjnego. Ustalenie podmiotowego zakresu egzekucji obejmuje badanie następstwa prawnego. Przejście praw lub obowiązków stanowiące „zdarzenie” w rozumieniu art. 840 k.p.c. może być przedmiotem badania zarówno w postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności, jak i w ramach powództwa przeciwegzekucyjnego (tak wyrok Sądu Najwyższego z 26 lipca (...), II CSK 760/11).

Powódka w niniejszej sprawie kwestionuje aby nastąpiło „zdarzenie” powodujące przejście obowiązków określonych w tytule egzekucyjnym ze wskazanego w tym tytule dłużnika na zobowiązaną na podstawie tytułu wykonawczego – powódki.

Wprawdzie pozwany w toku niniejszego postępowania przedłożył umowę z dnia 30 października 2007r. pomiędzy Bankiem (...) S.A. w W. a pozwanym (...) (...) w W. o przelew wierzytelności. Jednak przedmiotowa umowa została przedłożona w formie kserokopii nie potwierdzonej za zgodność z oryginałem nawet przez pełnomocnika pozwanego (art. 129 § 2 k.p.c.). Ponadto umowa przewidywała, że przeniesienie wierzytelności nastąpi pod warunkiem zawieszającym zapłaty ostatecznej ceny nabycia (2.3). Pozwany nie wykazał spełnienia tego warunku zawieszającego, a w związku z tym skutecznego przejścia wierzytelności będących przedmiotem umowy na rzecz pozwanego.

Należy także zgodzić się z powódką, iż z przedłożonych przez pozwaną dokumentów nie wynika przejście wierzytelności należnych dotychczas Bankowi (...) od powódki, w związku z poręczeniem kredytu udzielonego spółce (...), na nowego wierzyciela, tj. pozwanego. Umowa przelewu wierzytelności z dnia 30 października 2007r. stanowiła wprawdzie, że przedmiotem przelewu były wierzytelności wskazane w załączniku nr 3 wraz z zabezpieczeniami wymienionymi w załączniku nr 4, jednak w załączniku nr 3 brak jest wysokości kwoty należnej od spółki (...) a przelanej na rzecz pozwanego oraz tytułu powstania tej wierzytelności. Bezsprzeczne zaś jest, iż spółka (...) posiadała

wiele zobowiązań kredytowych i brak jest dowodu, że ta konkretna wierzytelność, poręczona przez powódkę, była przedmiotem umowy przelewu wierzytelności z 30 października 2007r. Załącznik nr 4 nie był w ogóle przez pozwanego przedłożony.

Powódka wypełnia także, w ocenie Sądu, kryterium podmiotowe i przedmiotowe definicji konsumenta, bowiem znajduje się w sytuacji prawnej, polegającej na dokonywaniu czynności cywilnoprawnej, mającej wywołać skutek prawny w jej relacji z przedsiębiorcą, a czynność ta nie była bezpośrednio związana z prowadzoną przez tę osobę działalnością gospodarczą lub zawodową. Tym samym powódka podpadałaby wprost pod treść orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 lipca 2011r. (sygn. akt P. 1/2010).

W tych warunkach, mając na uwadze wskazane wyżej okoliczności Sąd uznał, iż pozwany, w sytuacji konsekwentnego kwestionowania przez powódkę przejścia uprawnień, nie wykazał tego przejścia, dlatego na podstawie art. 840§ 1 pkt. 1 k.p.c. powództwo uwzględnił w całości.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98§ 1 k.p.c. w zw. z § 6 pkt. 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r., Nr 163, poz. 1349 ze zm.) zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu (częściowa opłata od pozwu 500,-zł, wynagrodzenie pełnomocnika 7.200,-zł, opłata od pełnomocnictwa 17,-zł).